

Spis treści

Wstęp	23
 Rozdział 1	
Teoretyczne podstawy polityki zagranicznej państwa	47
1.1. Stosunki międzynarodowe	47
1.1.1. Wiodące nurty w nauce o stosunkach międzynarodowych. . . .	49
1.1.2. Stosunki międzynarodowe a inne dyscypliny naukowe	55
1.1.3. Czynniki wpływające na kształt stosunków międzynarodowych	56
1.2. Polityka zagraniczna	58
1.2.1. Podział państw z uwagi na specyfikę polityki zagranicznej. . .	58
1.2.2. Definicje polityki zagranicznej	59
1.2.3. Nurty i modele analityczne w badaniu polityki zagranicznej. .	62
1.2.4. Adresaci i fazy polityki zagranicznej	65
1.2.5. Cele polityki zagranicznej	69
1.2.6. Interes narodowy i racja stanu	72
1.2.7. Uwarunkowania polityki zagranicznej państwa	79
1.2.8. Środki realizacji polityki zagranicznej	84
1.2.9. Funkcje i efektywność polityki zagranicznej oraz role międzynarodowe państwa	86
1.3. Dyplomacja	89
1.3.1. Pojęcie dyplomacji	89
1.3.2. Historia dyplomacji	91
1.3.3. Rola, cechy i funkcje dyplomacji	92
1.3.4. Protokół dyplomatyczny, ceremoniał państwowy i dyplomatyczny, etykieta, kurtuazja międzynarodowa	93

Rozdział 2

Polityka zagraniczna Hiszpanii od Karola IV do wojny domowej (1788–1936)	97
2.1. Polityka zagraniczna Hiszpanii za czasów panowania Karola IV (1788–1808)	97
2.2. Hiszpańska wojna o niepodległość w kontekście międzynarodowym (1808–1813)	99
2.3. Polityka zagraniczna Hiszpanii za czasów rządów Ferdynanda VII (1813–1833)	101
2.4. Działalność międzynarodowa Hiszpanii w czasie panowania Izabeli II (1833–1868)	104
2.5. Hiszpania w stosunkach międzynarodowych od rewolucji wrześniowej do upadku Pierwszej Republiki (1868–1874)	108
2.6. Polityka zagraniczna Burbonów do I wojny światowej (1875–1914)	111
2.7. Hiszpania w czasach I wojny światowej	119
2.8. Hiszpania na forum Ligi Narodów	122
2.9. Polityka zagraniczna Hiszpanii za czasów dyktatury generała Miguela Primo de Riverę (1923–1930)	123
2.10. Polityka zagraniczna Hiszpanii za czasów Drugiej Republiki (1931–1936)	128

Rozdział 3

Internacjonalizacja hiszpańskiej wojny domowej oraz Hiszpania podczas II wojny światowej (1936–1945)	139
3.1. Okoliczności wojny domowej	139
3.2. Próby powstrzymania interwencji zewnętrznej (<i>Comité de No Intervención</i>)	143
3.3. Wsparcie udzielone hiszpańskim nacjonalistom	149
3.3.1. Niemcy	150
3.3.2. Włochy	151
3.3.3. Portugalia i Watykan	152
3.3.4. Maroko	153
3.4. Wsparcie udzielone republikańskiemu rządowi	153
3.4.1. Związek Sowiecki	154
3.4.2. Brygady Międzynarodowe	155
3.4.3. Meksyk	157

3.5. Internacjonalizacja hiszpańskiej wojny domowej a prawo międzynarodowe	158
3.6. Udział sił zewnętrznych w hiszpańskiej wojnie domowej – próba bilansu	160
3.7. Hiszpania podczas II wojny światowej	161
3.7.1. Neutralność Hiszpanii	161
3.7.2. Hiszpania jako „strona niewalcząca”	163
3.7.3. Powrót do neutralności	169
3.7.4. Próba bilansu	172

Rozdział 4

Polityka zagraniczna powojennej Hiszpanii do śmierci Francisco Franco (1945–1975)	173
4.1. Izolacja międzynarodowa (1945–1953)	173
4.1.1. „Kwestia hiszpańska” po zakończeniu II wojny światowej . .	174
4.1.2. Pierwsze symptomy wyjścia z izolacji	178
4.1.3. Zniesienie rezolucji sankcyjnych wobec Hiszpanii	180
4.2. Początki normalizacji stosunków zewnętrznych (1953–1957).	182
4.2.1. Konkordat z Watykanem	182
4.2.2. Układy ze Stanami Zjednoczonymi	183
4.2.3. Hiszpania członkiem ONZ	185
4.2.4. Problem Maroka	185
4.3. „Epoka Castielli” (1957–1969).	186
4.3.1. Stosunki hiszpańsko-amerykańskie	188
4.3.2. Stosunki ze Wspólnotami Europejskimi	189
4.3.3. Niepodległość Gwinei Równikowej	190
4.3.4. Problem Gibraltaru	191
4.3.5. Sidi Ifni i Sahara Zachodnia	193
4.3.6. Schyłek urzędowania Castielli	194
4.4. Polityka zagraniczna ministra Gregoria Lópeza Bravo (1969–1973)	195
4.4.1. Nowy układ z USA	196
4.4.2. Współpraca ze Wspólnotami Europejskimi	197
4.4.3. Relacje z sąsiadami i Stolicą Apostolską	197
4.4.4. Nowe kierunki w polityce zagranicznej Hiszpanii	198
4.5. Schyłek dyktatury Franco (1973–1975)	200

Rozdział 5

Wpływ demokratyzacji na pozycję Hiszpanii w Europie i świecie . . 205

5.1. Tło transformacji.	205
5.2. Polityka zagraniczna pierwszego rządu po transformacji (XII 1975–VII 1976).	206
5.2.1. Porozumienia ze Stanami Zjednoczonymi	208
5.2.2. Relacje ze Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi	209
5.2.3. Hiszpania a NATO	210
5.2.4. Relacje z Marokiem	211
5.2.5. Relacje z Portugalią	211
5.2.6. Relacje z Watykanem	212
5.3. Polityka zagraniczna za rządów Adolfo Suáreza (VII 1976–I 1981).	213
5.3.1. Okres „przeddemokratyczny” (VII 1976–VII 1977)	213
5.3.1.1. Relacje z Europą zachodnią i NATO	214
5.3.1.2. Relacje z Europą Wschodnią, Meksykiem i Izraelem . . 215	
5.3.1.3. Problem Gwinei Równikowej, Gibraltaru i Paktu iberyjskiego z Portugalią.	217
5.3.1.4. Relacje z USA i światem arabskim	218
5.3.2. Okres demokratyczny (VII 1977–II 1981)	219
5.3.2.1. Priorytety polityki zagranicznej nowego rządu	220
5.3.2.2. Relacje z NATO i USA	221
5.3.2.3. Relacje z Francją	222
5.3.2.4. Relacje ze Wspólnotami Europejskimi	223
5.3.2.5. Relacje z Wielką Brytanią, Portugalią i Watykanem . . . 225	
5.3.2.6. Relacje z Europą Wschodnią	228
5.3.2.7. Przyjęcie do Rady Europy	230
5.3.2.8. Relacje z Ameryką Łacińską	230
5.3.2.9. Relacje z państwami Afryki i Bliskiego Wschodu. . . . 231	
5.3.2.10. Schyłkowy okres rządów Suáreza	232
5.4. Polityka zagraniczna za rządów premiera Leopolda Calvo-Sotelo (II 1981–XII 1982)	233
5.5. Polityka zagraniczna Hiszpanii w pierwszych latach rządów PSOE (1982–1986)	234

Rozdział 6

Droga Hiszpanii do Wspólnot Europejskich	243
6.1. Historia integracji	243
6.2. Skutki przystąpienia Hiszpanii do Wspólnot Europejskich	253
6.2.1. Aspekt gospodarczy	254
6.2.2. Aspekt polityczno-społeczny	258
6.2.3. Polityka zagraniczna	261
Zakończenie	265
Bibliografia	273
Summary	341
Resumen	345
Indeks nazwisk	351